

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 28. — STEV. 28.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 3, 1936. — PONDELJEK, 3. FEBRUARJA 1936.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

HRVATSKA DUHOVŠČINA PROTESTIRA PRI VLADI

DUHOVNIKI ZAGREBSKE ŠKOFIJE SO ODLOČNO NASTOPILI PROTI NAPADOM NA KATOLIŠKO CERKEV

Vlada je nameravala pograbit lastnino razpuščene orlovske organizacije pa so jo Orli prehiteli ter jo prodali po nominalni ceni raznim cerkvenim ustanovam. — Hrvatsko vprašanje versko vprašanje.

BEOGRAD, Jugoslavija, 2. februarja. — Sem je dospela velika delegacija hrvatskih katoliških duhovnikov pod vodstvom zagrebske nadškofa Bauera, da protestirajo pri jugoslovanski vladi glede stališča, ki ga je zavzelo nekatero srbsko časopisje napram rimsko-katoliški cerkvi.

Bauer je bil že v avdijenci pri justičnem ministru ter pri ministru za rudo in šume, Antonu Koročcu, kojega ljubljanski dnevnik "Slovenec" isto tako protestira proti napadam na Vatikan.

Zagrebske "Novosti", ki se popolnoma strinja s politiko beograjske vlade, izjavljajo, da se katoliški krogi na Hrvatskem pripravljajo na "kulturno vojno".

Njihov namen je napraviti iz hrvatskega vprašanja versko vprašanje ter izpodkopati temelje jugoslovanske države.

Povod napadom je dalo sledeče dejstvo:

Ko je vlada razpustila telovadne organizacije, med njimi tudi "Orle", ter ustanovila Sokola Kraljevine Jugoslavije, je mislila, da si bo prilastila vse orlovsko lastnino. "Orli" so jo pa prehiteli ter prodali ves svoj inventar po nominalni ceni raznim katoliškim ustanovam.

Srbsko časopisje pravi, da je bila zadnja papeževa enciklika naperjena proti jugoslovanskemu načinu vzgoje ter da se ravna katoliška cerkev na Hrvatskem po tajnih navodilih, ki jih dobiva iz Rima, Dunaja in Budimpešte.

Sooglasno s temi navodili naj bi stvorili hrvatski katoličani združeno fronto proti vladi.

Nadvse značilen je članek, ki ga je objavil dunajski "Weltblatt".

List pravi, da je Živkovičev namen ustvariti vsesrbski fašistični sistem, ki bi bil sovražen katolikom. Cilj velesrbske organizacije, Narodne Odbrane je: — Ena država, ena cerkev in ena vera! — Namen vlade je, spraviti najkasneje v petdesetih letih vse Jugoslovane v srbsko pravoslavno cerkev.

Splošno prevladuje mnenje, da je začel papež z veliko katoliško ofenzivo med pravoslavni narodi na Balkanu.

Prva znamenja te ofenzive so se pokazala kmalu zatem, ko je sklenil Mussolini mir z Vatikanom.

ORTIZ RUBIO NASLEDNIK GILA

V Mehiki so številni obiskovalci iz Združenih držav. — Impozantna prireditev je zagotovljena.

MEXICO CITY, Mehika, 1. febr. — Prihodnje sredo bo nastopil Pascual Ortiz Rubio urad predsednika mehiške republike. Impozantno slavlje bo vprizorjeno v Narodnem štadiju.

Ze sedaj prihajajo številni obiskovalci iz Združenih držav v mehiško glavno mesto. Nadaljni potniki pa so se na poti, da prisostvujejo slovesnostim. Diplomatični zbor bo seveda zastopan polnoštevilno, in nekatere države bodo poslale posebne poslanca. Stadion je že sedaj sijajno okrašen.

Potem ko bo imel novi predsednik kratak nastopni nagovor, bo sledila prisega armade, katero bodo podal voditelji raznih strok. Nato pa bo sledila velika vojaška parada.

Rubio je star dva in petdeset let ter je po poklicu inženir. Pred več leti se je posvetil diplomatični in politični karjeri.

DVE BANKI ZAPRTI

FORT WORTH, Texas, 1. febr. — Danes so zaprli tuka dva banka, Texas State Bank ter Polytechnic State Bank. Vprizorjen bo poskus, da se pokrije vloge vlagateljev.

MOSLIMANI SE VRAČAJO V JUGOSLAVIJO

Na tisoče mohamedancev se namerava vrniti v Bosno in Hercegovino. — Jugoslavija je dala tozadevno dovoljenje.

BEOGRAD, Jugoslavija, 2. febr. V kratkem se bo vrnilo v Jugoslavijo več tisoč mohamedancev, ki so se po koncu svetovne vojne izselili iz Bosne in Hercegovine v Turčijo. Jugoslovanski poslanik v Angori je sporočil oblastim, da se zamorecijo ti izseljenci vrniti v domovino.

Kakih 150.000 mohamedancev si je nabavilo na temelju poveljnih pogoib turško državljanstvo.

Turčija je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da jih nastani, a večini se je zdelo podnebje nove domovine preostro.

Dosti je bilo tudi takih, ki so znali le srbski ter se niso mogli priučiti turškemu jeziku. Splošno nezadovoljstvo je zavladalo med njimi, ko je začel Kemal paša modernizirati Turčijo. Balkanski mohamedanci so namreč skrajno konservativni ter se upirajo vsem modernim odredbah. Ko je Kemal paša prepovedal ženskam nošnje pajočolana, moškim pa nošnje feza, je priklopilo nezadovoljstvo do viška.

LINČANJE V GEORGIJI

Drhal je napadla in linčala zamorca, ki je ba- je oskrnil in umoril neko petnajstletno deklico.

OCILLA, Ga., 1. februarja. — Ljudska množica je danes napadla in linčala zamorca Jima Irvina, ki je ba- je posilil in umoril neko petnajstletno deklico.

Zamorca so najprej do nezavesti pretepli ter ga položili na grmado. Napol ožgano truplo so nato obesili na drevo v bližini mesta, kjer so našli dekleta.

Šerif Tyler, ki je dobil naročilo, naj izroči Irvina sodišču, je trdil, da se ni mogel ustavljati ljudski množici.

Irvin je pred linčanjem priznal svoje dejanje.

BANDITI MED SEBOJ

CHICAGO Ill., 1. februarja. — Juliusa Rosenheima, ki je bil svoje- učestvo agent čikaške komisije, sta ustrelila danes dva možka, ko je stopil iz avtomobila. Nanj sta odala šest streliv.

Policija domneva, da so se gangsterji osvetili nad njim, ker jih je izdajal. Pred šestimi tedni je prišel Rosenheim v urad državnega pravdnika ter izjavil, da mu zamore dati natančne podatke glede razmer v nižnjah življenja. Državni pravdnik je bil skrajno skeptičen ter je pozval Rosenheima, naj imenuje par znanih zločincev. Rosenheim je nato odšel in se ni vrnil.

ODVEDENJE GENERALA

PARIZ, Francija, 1. februarja. — Pariški list "Le Matin" je namignil danes, da bo Francija protestirala pri sovjetski vladi proti odvedenju bivšega carskega častnika, generala Koutepova.

Generalovi znanci so razpisali pettisoč dolarjev nagrade, katere bo deležen oni, ki bo dognal, kje se general nahaja.

DOMA DELANA PIJAČA JE NEPOSTAVNA

Po mnenju čikaškega prohibicijskega administratorja nima nihče pravice na svojem domu izdelovati opojne pijače.

CHICAGO, Ill., 1. februarja. — Prohibicijski administrator E. C. Yellowley se ne strinja z razloži prohibicijske postave kot je tolmačil kongresnik Franklin Fort v govoru pred poslansko zbornico, ko je navedel sekcije suhaške postave, da utemelji svoje mnenje.

— Po mojem mnenju — je rekel administrator — je Mr. Fort postavil zelo široko razloži. Omenil je 29. člen prohibicijske postave, ki dovoljuje ljudem izdelovati neopojni jabolčnik izključno le za domačo uporabo. Ta člen postave pa nikomur ne dovoljuje izdelovati pijačo, ki bi sčasoma postala opojna. Jabolčnik je treba tako napraviti, da ne prične vreti. Isto se tiče grozdnega soka.

— Glede piva je pa v postavi izrecno rečeno, da se ga ne sme izdelovati, niti v zdravilne svrhe. Vsled tega ne more biti govora o kakem postavnem pivu.

Administrator je soglašal s Fortom, da ni bil še nikdar nihče kazensko zasledovan, ker je delal pijačo za lastno uporabo.

— S tem pa se ni rečeno, da je tako izdelovanje postavno. Ker ne moremo vdreti v privatne domove, to nikakor ne pomenja, da ima hišni gospodar pravico izdelovati pijačo.

BOMBA V ANGL. MUZEJU

V Indijskem oddelku Angleškega muzeja so našli bombe v vžigalno vrstico ter jo prevedli na policijo. — Povzročitelji neznani.

LONDON, Anglija, 2. februarja. — V Indijski dvorani Angleškega muzeja so našli diletantski napravljeno bombo z vžigalno vrstico ter jo takoj napravili neškodljivim.

Muzejski uradniki so bili posvarljeni telefoničnim potom. Neznaneec je povedal, da je slišal indijske diajke govoriti o bombi v Indijski dvorani. Takoj so pričeli iskati ter jo našli, zavito v papir, poleg dragocene zbirke.

Takoj je bila pozvana policija. Policisti so prerezali vžigalno vrstico ter odnesli bombo na policijsko stražnico na Tottenham Road, kjer so jo preiskali izvedenci. Njih preiskava bo šele ugotovila, če je bila dejanski nameravana razstrelitev dela muzeja ali če so nameravali uradniki vprizoriti le neumestno šalo.

Skrivnostni telefonski poziv je prišel tekom popoldneva.

Indijska dvorana se nahaja v gorenjem, istočnem krilu muzeja ter vsebuje velikansko zbirko verskih indijskih kipov, ki so izvanredno redki in dragoceni. Njih uničenje bi pomenjalo veliko izgubo za Anglijo ter tudi za Indijo samo.

Tam je ilustrirana vsa zgodovina Budovega kulta ter bramanstva v Indiji in na Cejlonu.

Dočim so navadne dvorane muzeja zaprte že ob štirih popoldne, je bila Indijska soba odprta do šestih.

KONFERENCA JAKO POČASI NAPREDUJE

Po desetdnevni pogajanjih ni opaziti nikakega posebnega napredka. Amerikanci hočejo submarine popolnoma odpraviti.

LONDON, Anglija, 1. februarja. — Kljub optimističnim napovedim voditeljev petih velelji, ki so zastopane na konferenci, se mora reči da ni konferenca v desetih dneh niti malo napredovala.

Amerikanci žele popolnoma odpraviti podmorske čolne, pa prav dobro vedo, da ne bodo mogli doseči tega svojega cilja.

Vsled tega se zavzemajo za odredbo, da bi bili podmorski čolni dovoljeni izključno le proti trgovskim ladjam na temelju pravil mednarodnega prava.

Slična pogodba je bila zasnovana že leta 1922 na washingtonski konferenci, vendar pa ni postala pravomočna, ker Francija ni ratificirala tega dogovora.

Prihodnji teden bodo razmotrivali o pismenem kompromisnem predlogu, ki ga je vložila Francija in ki se tiče omejitve tonaje.

Soglasno s tem načrtom bodo separatno razpravljali o vsakem ladijskem razredu.

PREMOGARJI BODO OBNOVILI POGODBO

WILKESBARRE, Pa., 1. februarja. — Uradniki treh antracitnih okrajev Pennsylvanije se pogajajo z lastniki rofov glede obnove sedaj veljavne pogodbe.

Pogajanja bodo najbrž uspešna.

PREMOG PO NABAVNI CENI

MILLWAUKEE, Wis., 1. februarja. — Občinske oblasti so začele prodajati antracitni premog po nabavni ceni. Bušelji premoga stane sedemdeset centov, tona pa štirinajst dolarjev.

FARMERICA ZMRZNILA V BLIŽINI DOMA

HOLLAND, Mich., 1. februarja. — V razdalji 75 čevljev od doma, je zmrznila večer petdesetletna Mrs. Ethel Mulder. Nesla je pisimo v poštni nabiralnik, a na poti se ji je izpodprsil in omahnila je nezavestna. Predno je mogla priti pomoč, je ženska zmrznila.

UMORI MED MAKEDONSTVUJUŠČIMI

SOFIJA, Bolgarska, 2. februarja. — Umori med makedonstvujuščiimi se nadaljujejo brez konca in kraja. Doslej so pristajši skupine Mihajlova skoro izključno morili protogeroevce, ki so se zadržali pasivno, ker so imeli glavne svoje voditelje v iznemstvu. Poslednje dni pa so se povrnili v Sofijo glavni njihovi vodje, ki so se mudili doslej v južni Albaniji. V Sofijo sta se vrnila Pop Hristov in Peter Sajanov, ki sta prevzela vodstvo protogeroevcev. Ti so sklenili, da preidejo v aktivno oručanje s skupino mihajlovcv, in so zato poslednje dni na dnevnem redu umori mihajlovcv. Na pomlad je pričakovati velikega spopada med obema skupinama, kar bo imelo nadomno velik vpliv na nadaljno usodo makedonskega komiteja, zlasti, ako se upošteva, da podpirajo eno kakor tudi drugo skupino razne politične organizacije.

DVA ČLANA COAL & IRON POLICIJE KRIVA

V drugem procesu proti morilcem premogarja Barcoskega sta bila dva spoznan krivim, tretji je bil pa oproščen.

FRANKLIN, Pa., 1. februarja. — Porota, obstoječa iz štirih žensk in osemih moških, je večer zvečer spoznala krivim nenameravane umora bivša člana Coal & Iron policije, Waltera Lystera in Harolda Wittsa, dočim je oprostita tretjega obtoženca, Franka Slapikasa.

To je bil že drugi proces, ki se je vršil proti morilcem premogarja Barcoskega, ki je umrl 10. februarja lanskega leta vsled poškodb, katere je dobil po aretaciji.

Člani policije so ga namreč strahovito pretepli in osuvali.

Sodnik Parker je dal poroti navodila, da nima državno pravdnitvo nikakih dokazov proti Slapikasu.

Zdravnik Pittsburgh Company, dr. John Paterson, je pričal, da je našel, Barcoskega umirajočega na stražnici Coal & Iron policije v Imperial, Pa.

Kovač John Higgins je pričal za državno pravdnitvo ter izjavil, da je Lyster pretepel Barcoskega kot psa. Z žarečim železom ga je oplazil po obrazu, ga vlekel za ušesa in mu razbil nos.

Watts je priznal, da je več kot dvajsetkrat udaril Barcoskega po glavi.

NOVI VIHARJI V EVROPI

LONDON, Anglija, 1. februarja. — Viharji, ki so divjali od kanala La Manche pa do Sredozemskega morja, so povzročili veliko škodo ob evropskem obrežju. Več ladij je razposlalo klice na pomoč, in španski parnik "Clervana" pogrešajo s posadko 19 mož. Težki nalivi v Italiji bodo najbrž povzročili poplave. Tiberisa in druge reke rapidno narasčajo.

DEBATE O SUŠI IN MOKROTI

Prijatelji in nasprotniki osemnajstega amendmenta bodo imeli priložnost, da obrazložijo svoje nazore.

WASHINGTON, D. C., 1. febr. V kongresu so danes zopet razpravljali o prohibiciji. Kongresnik Lehlbach iz New Jersey je na dolgo in široko izjavil, da se človeštvo že iz pradavnih časov poslužuje opojnih pijač in da vsled tega ne odgovarja osemnajsti amendentu moralnemu čutu večine prebivalstva.

Ljudje vseh družabnih razredov in vseh poklicev kršijo postavu. Edina pot je poskusiti izvedenje s primerno zakonodajo. Vsled tega je treba proglasiti za zločinca slehernega, ki bi pil pivo, vino ali žganje.

Zbornični odbor je glasoval danes v prilog Williamsonove predloge naj se poveri izvedbo prohibicije justičnemu departamentu.

Senator Brookhart iz Iowe je zagovarjal nominacijo generala Butlerja za prohibicijskega komisarja.

Butler je bil ba- je zelo uspešen, ko je skušal osušiti Philadelphijo. Njegova prava naloga bo nastopiti proti odličnim slojem prebivalstva.

Senator Sheppard, avtor osemnajstega amendmenta, je izjavil, da je ljubezen do splošnega človeštva temelj prohibicije.

50.000 BREZPOSELNIH V CLEVELANDU

CLEVELAND, Ohio, 1. februarja. — V tem mestu je nad petdeset tisoč delavcev brez dela. Tako je izjavil komisar občinskega delavskega urada B. C. Seiple.

BILOXI, Miss., 1. februarja. — Ker so zaprli tovarno International Paper Mills v Lane, je izgubilo 450 oseb delo.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRA H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
" 1000	\$ 18.50	" 200	\$ 11.30
" 2500	\$ 46.00	" 300	\$ 16.80
" 5000	\$ 91.00	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 181.00	" 1000	\$ 54.25

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našimi zvezami v starem kraju in stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Za izplačilo večjih zneskov kot gora- j navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Ispočila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

Najdenka.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Precej žalostno je potekel preostali del dneva.

Naslednjega jutra je hotel grof z Ingo zopet odpotovati. V par dneh jih je hotel priti Hanno za obema, da preživi božične praznike v družbi svojih starišev. Najraje bi seveda ostal v Reinshagenu.

Misel na Ebbo ga ni hotela pustiti, kajti naenkrat mu je naravnost prirasla k srcu. Vsakovrstni, drzni načrti so vsajali v njem. Če jo bodo našli, bo potisnil na stran vse pomisleke in neumnosti — potati bo morala njegova žena, ker mu je povzročila take skrbi. Trdno jo bo držal, da ne bo mogla nikdar več pobegniti! Za njegov strastni temperament je bilo to potrpeljivo čakanje naravnost nezno!

Naslednjega jutra se je dal prijaviti pri grofu mladi pastor. Tako je spoznal, da ga je morala neka posetna stvar privedi na grad in da posebna stvar je mogla biti le Ebba!

Ali je imel sporočilo? In kakšno?

Ali so našli Ebbo in kako?

— Ebba je pisala! — Je rekel Kristijan Lenc hitro, ko je videl napeto pričakovanje na obrazu mladega grofa.

— Ebba je pisala? Od kje? Kje se nahaja?

— Tega še ne vem. Grof sam naj prečita pismo Ebbe. Poprej sem ga dobil. Kakor hitro so ga prečitali stariši, sem ga hitro prinesel semkaj!

S tresočo se roko je razvil grof oмот obširnega pisma, ki je nozilo italijanski pečat ter označbo: — Milano.

Eba je pisala naslednje:

Dragi brat!

Do osemnajstega decembra ste mi dali počitnice za Draždane. Ta čas je skoro pošel in morala bi misliti zopet na povratek, če bi bila še tam! Bila sem le štiri dni pri Ingi. Ker pa ste gotovo že izvedeli, vam zaenkrat nisem pisala, dobro vedoča, da vas žalim s svojim nespodobnim molkom.

Ah, če bi vedeli!

Kristel, jaz se ne morem začasno več vrniti k tebi!

Ko boš dobil le vracice v roke, me že davno ne bo več v Nemčiji! Dobro vem, da vam povzročam velike bolečine — vendar pa ne morem drugače. Kot izgnanka, izobčenka ne morem živeti pri vas!

Torej poslušaj!

Gospa grafica Reinshagen je dobila štiri dni po mojem prihodu v Draždane anonimno pismo povsem silčne vsebine kot si ga dobil ti!

Gospa grafica mi je pričela najbolj trpko in nezastuženo očitati, ne da bi hotela poslušati moje obrambe. Bila je mnenja, da sem ljubica njenega sina in da nima taka oseba nika kega mesta v njeni hiši!

Bila sem prav blizu obupa. — Tako brezmejno žalostna, da me je grafica, ki je bila dosedaj napram meni kot prava mati, na anonimno pismo tako strogo in brez premisleka obadila!

Ceprav me pozna že iz mojih otroških let, mi je vendar zaupala, da sem pozabila, kaj sem dolžna vam in sami sebi!

To je uniilo nekaj v meni — kajti če ljudje, ki dobro poznajo človeka, tako mislijo o meni, kaj naj pričakujem šele od tujca?

Inga pa je zvesto držala z menoj. Nikdar ji ne bom pozabila tega!

Kaj bi rekli, če ti se naenkrat vrnila k vam?

Ne mogla bi prenesti tega!

Stariši bi mi gotovo ničesar ne očitali — a vsaki dan bi morala gledati, kako trpe ter koprne v bolesti.

Jaz sem kriva vsega tega! Jaz, najdenka, katero so obsipavali z toliko ljubeznijo!

Ne skrbi zame! Dobro sem preskrbljena!

Bog mi je poslal na pot neko damo, pri kateri sem družabnica. Zelo ljubna in dobra je napram meni in le njej se moram zahvaliti, da si dobil to pismo. Ona je venomer silila vame, dokler nisem pisala!

Oprosti mi, da ne govorim danes več o tem! To pismo sem najprvo naslovlila nate, ker si dober poznavalec duš ter boš lahko starišem pojasnil najbolj globoke razloge mojega ravnanja. Jaz dobro vem, da sem povzročila najhujšo bolešč s svojim nastopom, a nisem mogla drugače!

Vsako uro mlalim na vas!

Prokletstvo, da sem najdenka in da so me zatajili stariši takoj po rojstvu, leži na meni ter me dela nemirno. Mogoč sem vendar otrok potepuških starišev? Vsake štiri tedne boste dobili od mene znamenje življenja in v prihodnjem pismu vam bom tudi navedla naslov, na katerega vas prosim, da mi pišete. Jaz moram vendar vedeti, kako se vam godi!

Še nekaj pa vas prosim, — ne poizvedujete po meni! Če bi me namreč dobili, bi vam v istem trenutku zopet izgubljena! Pustite poteči eno leto ali dve — kajti čas poteka izvanredno hitro, nakar se bom vrnila zopet k vam! Najro pa se moram zopet popolnoma pomiriti. Tudi moram popolnoma premagati svojo ljubezen do Hanno Reinshagena! Imela sem ga tako rada, da nisem niti pomislila, da ne sme najdenki pokloniti svojega ponesnega imena! Ne jezim se nanj! Hudo pa mi je storil.

Moje misli so vedno pri vas! V duši vidim pred seboj stati svojo ponižno učiteljevo hišo! Če je mati preveč nesrečna, ji povej, da sem s tvojim privoljenjem prevzela službo, ker nisem mogla ostati doma. Zame pa je le dobro, da sem ekrat proč!

Zahvalim vam še enkrat za vse ljube, kar ste izkazali najdenki, čeprav se ni izkazala hvaležno!

Če bi le vedela, čigav otrok sem pravzaprav? Zelo pogosto me je motilo to v zadnjih par tednih, da bi skoro znorela!

To hrepenenje ni hvaležnost napram ljubim starišem! Rada bi pa vedela za svoje stariše, ker bi se mi nato ne zdelo, da sem taka zavrnjena!

Moja polna ljubezen pripada vam! Sedaj pa z Bogom!

Še enkrat: oprostite mi! Jaz ne morem drugače! Nekaj je v meni, kar je močnejše in kateremu se moram pokoriti!

Vaša Ebba.

Moče je izročil grof Reinshagen pastorju pismo, kajti iz njega je bila razvidna vsa duševna stritost mlade deklice.

— Upoštevali moram željo Ebbe ter ne poizvedovati po njej. Moram pa biti skrajno previden, da se nam ne bo čisto izgubila, čeprav hoče moja mati na vsak način vedeti, kje se nahaja?

Grof je pokrimal.

(Dolge prihodnje.)

Primorske novice.

V Šempetru na Krasi je brezposelnost vedno bolj občutna. V Mankoveci tovarni je manj dela zaradi pomahljanja hlodov. Nekaj delavcev je zaposlenih pri razširjevanju posajnega prostora. Na spomlad se obetajo gradbe nekaterih javnih in zasebnih posloplj ali kaj pomenja, ko imajo povsod prednost iz starin province došli delavci. Skupina fantov je odšla te dni v Argentino. Šlo bi jih še več, če bi imeli vsaj za pot dovolj denarja.

Dr. Carlo Perusino je imenovan za fašističnega zveznega tajnika v tržaški pokrajini. Mlad človek, ki se udeležuje fašističnega gibanja v deželi od prvega početka. "Piccolo" pričakuje, da se bodo strnili okoli njega iz iskrenimi, nesebičnimi nameni vsi oni, ki stremijo po sigurnem uveljavljanju političnega življenja fašističnega Trsta. Pred vsem se bo znal novi tajnik okoriščati s prosvitljivim vodstvom ekscelence Porra, načelnika naše province in oblastnega urejevalca vsega političnega in gospodarskega delovanja. Iz teh "Piccolovih" stavkov, ki spremljajo novo imenovanje, so razvidni tudi vzroki, zakaj ni bil več potrjen za zveznega fašističnega tajnika v Trstu inž. Cobolli-Gigli.

V Poreču v Istri se je vršil trtoreski kongres, ki ga je posetil ministrski odposlanec Arturo Marescalchi. Govoril je o raznih gospodarskih problemih in naglašal, da more Istra pričakovati svojo boljšo bodočnost v glavnem od poljedelstva. Treba pospešiti kultiviranje m. slin, tobaka, murv in krme, pravo rešitev Istre pa vidi Marescalchi v trtoreski. Potom združnih kleti naj se poskrbi za izvoz istrskega vina preko Trsta. Vlada hoče dvigniti istrsko poljedelstvo, kar očituje z bonifikacijami ob Mirni in Raši. Pričetek velikih vodovodnih del je tudi blizu. Zato je toliko bolj navduševal poljedelce, da naj ljubijo svojo zemljo in jo skrbno gojijo. Italijanski kraj pije pri kosilu vino, ka-

tero pošilja na dvor istrski deželni agrarni zavod, in pri velikem galaobedu ob prestolonaslednikovi pokli so pili med najodličnejšimi italijanskimi vini moškat iz Poreča.

V Lokvi na Krasi zgradi "Itali Redenta" nov otroški azil. "Zavarovalnica Assicurazioni Generali" je že izplačala škodo, nastalo iz zgorajlega azila. Začasno je azilska ureda spravljena v bližnji občinski šoli.

V Opatiji je bilo lani po tamošnjih poročilih 32.031 tujcev, največ iz Srednje Evrope. Nemških turistov je bilo 10.199, predlanskim 7226, madžarskih 7991, predlanskim 8567, čečolovških 4742, predlanskim 3227, avstrijskih 4539, predlanskim 4877, jugoslovanskih 1501, predlanskim 1376. Opatijsko turistično izvestje ni v skladu z dejstvom, da se poštni urad v Opatiji sicer ne izpremeni baš v navidezno nabiralnico, kakor je obo določeno, pač pa se reducira v poštni urad druge vrste s podružnico v Palace Hotelu Med obema solucijama pa ni kdove kako velike razlike.

"Lloyd Triestino" je kupil od Cosulichove družbe dve veliki ladji "Stella d'Italia" in "Presidente Wilson". Slednjo so takoj prekrstili na ime "Gange" po sveti indijski reki Gangesu. Odpelja je v Bombaj 8. jan. in dospela tja 17. jan. "Gange" bo vzdrževala najkrajšo zvezo med Sredozemskim morjem in Bombajem. "Lloyd Triestino" ima sedaj 42 ladij s tonažo 218.017.

Belgijski generalni konzul v Trstu je izročil prefektu tisoč I. s prošnjo, naj jih da onemu največnejšemu paru, ki se poroči isti dan kot prestolonaslednik. Nihče pa ni slutil, kaj se pripravlja za dan 8. januarja. Zadnje dneve za oklice se je po oblastnih uradih kar trlo ženinovin in nevest in 8. januarja je bilo v Trstu nad sto porok. Poročila se je ta dan tudi Marija Rion iz Belgije, kateri je belgijska kraljica nakazala desetstotice lir kot poročni dar.

V Lokvi na Krasi je zgorel italijanski otroški azil. V Bazovici pri Trstu, se je bil pokazal ogenj na šolskem posloplju, pa je bil hitro ugasen.

V povorki narodnih noš povodom prestolonaslednikove poroke v Rimu so vzbujala posebno pozornost folkloristična zastopstva iz Julijske Krajine, ki so bila prav številna. Nevesti, princesi Mariji José, je ugajala zlasti goriska skupina. Iz Skednja in Barkovej je bilo v povorki 40 deklet, zadrsko zastopstvo je štel 100 oseb. Udeležba iz Istre je bila tudi velika. Imeli so s seboj nekega izredno lepega dečka, katerega je nevesta objela in poljubila. Da so narodne noše iz novih vzhodnih provinc slovenske in hrvaške, so se v poročilih ne omenja nikjer.

Ob cesti, ki vodi iz Gorice v Šempeter, nameravajo zgraditi posebno bolnišnico za jetične. Obenem se razpravlja o ustanovitvi velikega zdravišča na Trnovski planoti, ki bi ne služilo samo gorški deželi, temveč celi Julijski Krajini.

Zadnji čas se je širila po gorški okolici razburljiva vest, da ustavi vse delo Brunerjeva predelnica v Podgori in s tem podjetjem združeno tovarne v Julijski Krajini. Gospodarski krogi so se odločno zavzeli za to zadevo in te dni je bilo razglašeno, da so vesti o ustavitvi dela brez podlage in bodo vsa omejenjena podjetja v bodeče nemoteno obratovala.

Za občinskega načelnika v Mirnu pri Gorici je imenovan domačin Rafael Scaletari. Njegov oče tovarnar usnja, je v predvojni dobi parkrat županoval v slovenskem Mirnu v zadovoljnost občanov.

V Podgori pri Gorici so blagoslovili na Silvestrovo marmornati oltar sv. Gotarda in tako je podgorška farna cerkev dovršena. Do tal je bila v vojni porušena Podgora, pa je z železno voljo domačinov znova vstala.

V Dragi na Krasi iščejo premog. Inženirji neke premogovne družbe preiskujejo zemljišče in tam najdeno rudo.

Kretanje Parnikov Shipping News

- 6. februarja: Dresden, Boulogne sur Mer, Bremen
- 7. februarja: Ile de France, Havre
- 8. februarja: Aquitania, Cherbourg, Milan, Hamburg, Cote Grande, Napoli, Genova
- 12. februarja: America, Cherbourg, Bremen
- 13. februarja: München, Cherbourg, Bremen
- 14. februarja: Majestic, Cherbourg, Bremen
- 15. marca: Minnewaska, Cherbourg, Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Cote Grande, Napoli, Genova
- 16. marca: Saturnia, Trst
- 19. marca: President Harding, Cherbourg, Bremen
- 20. marca: Aquitania, Cherbourg, Stuttgart, Cherbourg, Bremen
- 21. marca: Paris, Havre
- 24. marca: Stettendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 25. marca: Leviathan, Cherbourg
- 26. marca: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
- 27. marca: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
- 28. marca: Ile de France, Havre
- 29. marca: Olympia, Cherbourg, Westernland, Cherbourg, Antwerpen
- Europa, Cherbourg, Bremen (Previdno)
- Augustus, Napoli, Genova
- 30. marca: Minnewaska, Cherbourg, Cleveland, Cherbourg, Hamburg, George Washington, Cherbourg, Bremen
- Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 1. marca: Aquitania, Cherbourg, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Cote Grande, Napoli, Genova
- 4. marca: Berengaria, Cherbourg
- 5. marca: Roma, Napoli, Genova
- 6. marca: Dresden, Cherbourg, Bremen
- 7. marca: Ile de France, Havre, Pennland, Cherbourg
- 8. marca: Minnekabla, Boulogne sur Mer, St. Louis, Cherbourg, Hamburg
- 12. marca: America, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za otovanje na ogromnih garnkih:

ILE DE FRANCE 7. febr.; 7. mar. (1 P. M.) (1 P. M.)

PARIS 21. februarja; 21. marca (1 P. M.) (5 P. M.)

Najkrajša pot po Silesnici. Vsakdo je v posebni kabini s vsemi modernimi in udobnostmi — Pijača in slava francoske kuhinje. Iščete-niske cene? Vprašajte kateragakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
15 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Razvoj letalstva

Od bratov Montgolfier do Wrighta je preteklo 125 let. V tem času se je pojmovanje o letanju v zraku zelo izpremenilo. — V letošnjem KOLEDARJU smo objavili splošno zgodovino o razvoju letalstva. Članek je zelo zanimiv.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

je začela naphivovati in se je lepo zaokrožila.

Sedaj je bilo treba že mnogo več moči in rok, da ni balon ušel v visave. Na danje se je počasi spuščal na zemljo.

no znamenje pa so ga spustili. Jel se se naslo dvigati. V 10 minutah je dosegel višino 6000 čevljev, potem pa se je pomikal v vodoravni črti 7668 čevljev daleč. Po tej vožnji se je počasi spuščal na zemljo.

Kako so si predstavljali v starih časih letanje po zraku.

CENA KOLEDARJA

50c

poštnina plačana

Knjigarna "Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdo je namreč potovati v stari kraj, je potrebno, da je učen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vsi naše dolgoletne izkušnje vam mi samoreme dati najboljša pojasnila in pripravimo vedno te prvotne brosure.

Tudi nedravljeni zamereje potovati v stari kraj za obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povratek (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Bres permits je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in tui se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebnostno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in on, ki potuje preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označi, kaj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postav, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni višaji se izdajajo samo onim priselcem, ki imajo prednost v kvoti in ti no: Stariš ameriških državljanov, moje ameriških državljanov, ki so se po 1. juliju 1928. leta poročili, šene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni lo prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni šene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedravljanov, ki so bili postavno pripušeni v to dežel; za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na ooznano in zanesljive

SAKSER STATE BANK
63 CORTLANDT STREET
NEW YORK